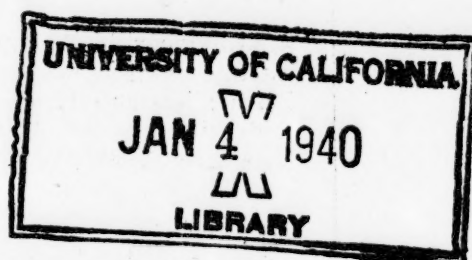

Nr. 50

Tidsskrift for

S.Y G E P L E J E

AF INDHOLDET:

Indtryk af Sygepleje-
uddannelsen i Finland.

Om Kæbedeformiteter.

Ambulancen til Finland.

Møder.

Fra Kredsene.

Udgivet af Dansk Sygeplejeraad

39. Aargang • Onsdag den 13. December 1939

TIDSSKRIFT FOR SYGEPLEJE

Ansvarshavende Redaktør: **JULIE HJORT HANSEN.**

Adresse: Fensmarkgade 1, Kbh. N. Tlf.: Cent. 1676 (Kl. 9½-17, Lørdag 9½-13).

Privat: Kastrup 1256.

Redaktionskomité: Anna Egebjerg, Elisabeth Larsen, Inger Hielm Schmidt og Else Margrethe Hornemann.

Tidsskrift for Sygepleje udkommer hver Onsdag og tilstilles som Medlemsblad samtlige Medlemmer af »Dansk Sygeplejerskab«.

Abonnement for Ikke-Medlemmer (Kr. 8.00 her i Landet — Kr. 12.00 i Udlandet) tegnes paa D. S. R.s Kassererkontor, Fensmarkgade 1, Kbh. N., samt hos Postvæsenet.

Simonsen & Weels Eftf.

Leverander til de fleste Sygeplejeorganisationer

Hovedforretning:

Købmagerg. 20

Tlf. C. 832.

Filialer:

Borups Allé 154

Tlf. Taga 4640.

Jernbane Allé 53

Tlf. Damsø 2953.

Filialer

Jægersb. Allé 11

Tlf. Ordrup 3332.

Gl. Kongevej 149

Tlf. Vester 4848.

Valby Langg. 68 A

Tlf. Valby 1903.

AARHUS:

W. Kalsø A/S. Vestergade 5.

Opmærksomheden henledes paa vor Specialafdeling for Sygeplejerskens personlige Udstyr. — Mange fikse og gode Faconer i Sygeplejekjoler og Kitler, Forklæder, Slør og Kapper forefindes paa Lager. Specialmodeller fremstilles. D. S. R.'s nye Facon haves paa Lager.

Forlang vort illustrerede Katalog »LISTE 26«

Time

Elegante, paalidelige

URE

Vesterbrogade 9 (ved Grand Hotel) Telefon 6539 — 10 % til Sygeplejersker

Gera

Østergade 86-88, 1. Sal
Sygeplejersker stadig 10 pCt. Rabat

Skotøjsmagasinet

Saba

Frederiksborggade 1 Hj. af Kul-
torvet Tlf. 4391 Sygepl. sædv. Rabat

A/s Arbo-Bähr & Co. Kbh. V.

Egen Fabrikation af

BROKBANDAGER

Alle Pelottemodeller føres,
samt Mavebælter, Rygholdere.
Haandledsbandager etc.
Specielle Bandager udføres
efter Maal eller Tegning.

TIDSSKRIFT FOR SYGEPLEJE

UDGIVET AF DANSK SYGEPLEJERÅD

39. Aargang • 13. December 1939 • Nummer 50

Indtryk af Sygeplejeuddannelsen i Finland.

Naar man er Elev paa Kursus ved Aarhus Universitet for Sundhedsplejersker og for ledende og undervisende Sygeplejersker, bliver man — som et Led i Undervisningen — i Januar Maaned sendt ud i praktisk Arbejde. Mig blev det foreslaaet at tage til Helsingfors, og jeg fik der, paa Hospitaler og Skoler, et Indblik i den finske Sygeplejeuddannelse.

Søger man efter de første Spor af uddannede Sygeplejersker i Finland, maa man gaa helt tilbage til 1867, da blev nemlig den første uddannede, skolede Sygeplejerske ansat paa Diakonissestiftelsen i Helsingfors.

Allerede før Aarhundredskiftet drøftede Lægerne Sygeplejerskernes Uddannelse, idet man ønskede at faa bedre Sygeplejersker og dermed en bedre Uddannelse. Man foreslog, at der ved Sygehusene oprettedes Kurser, og at der ved disse Sygehuse ansattes uddannede Forstanderinder: Personer, der var fortrolige med saavel teoretisk som praktisk Sygepleje. Derefter kom det første 6 Mdrs. Kursus.

Men det er især Friherreinde *Sofie Mannerheim*, som var Forstanderinde paa Kirurgiska Sjukhuset, Finland kan takke for den Udvikling, Sygeplejerskeuddannelsen tog — hun indførte nemlig den 3-aarige Uddannelse.

I Helsingfors findes 2 Skoler: Den ene er Statens Sygeplejeskole, som oprettedes i 1906 af den finske Sygeplejeforening. Men da Medicinalstyrelsen i 1930 overtog Ansvaret for Sygeplejerske-Uddannelsen, overgik denne Skole til Staten. Skolen har altid haft sine Lokaler og Elevhjem adskilt fra Hospitalet.

Den anden Skole er Byens Skole. Da jeg stod under Frk. *Aabergs* Protektion — hun er Forstanderinde paa Maria Sjukhus — har jeg hovedsagelig mine Erfaringer paa dette Sygehus, som faar sine Elever fra Byens Skole.

De to Skoler giver en nogenlunde ensartet Uddannelse, idet de jo, ligesaavel som Diakonisseanstaltens Skole, maa følge det af Medicinalstyrelsen stadfæstede Program.

Byens eller Helsingfors' Kommunes Sygeplejeskole oprettedes 1909. Skolen blev knyttet til Byens største og et af de ældste Hospitaler, nemlig Maria Sjukhus, hvis Forstanderinde ogsaa blev Skolens Forstanderinde. Den gav sine Elever en ganske glimrende Uddannelse, som paa mange Punkter laa over Uddannelsen i andre Lande.

Uddannelsen var 3-aarig inclusive 4 Maaneders Forskole + Forelæsninger sideløbende med den praktiske Undervisning.

Da Medicinalstyrelsen overtog Ansvaret, blev Undervisningsplanen noget forandret.

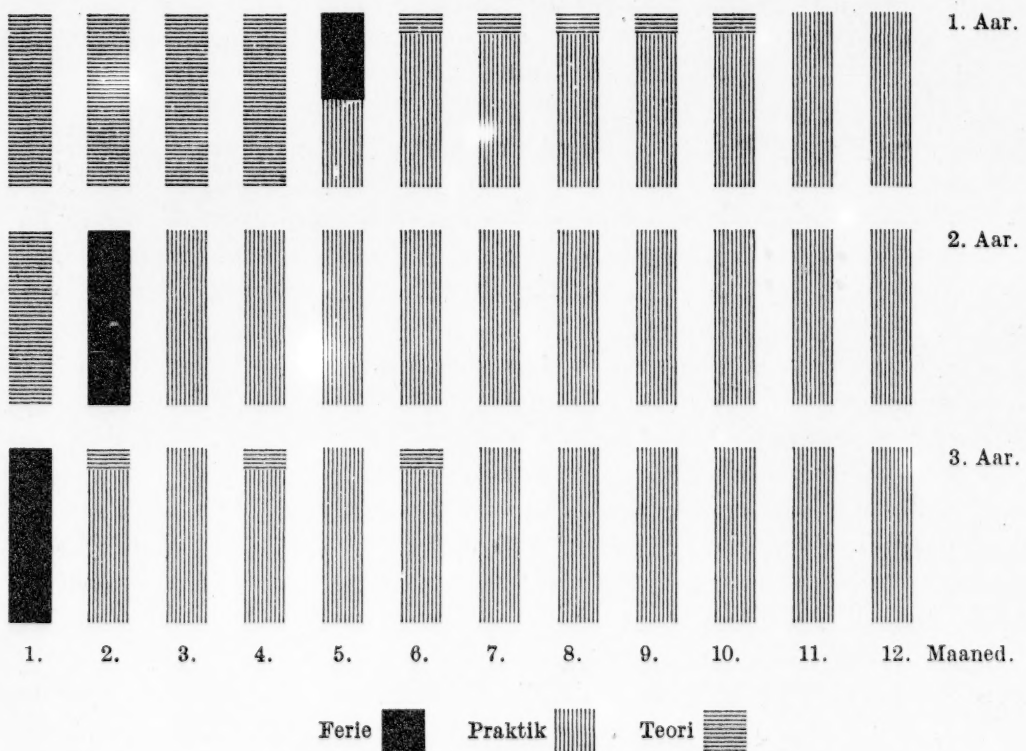
Statens Skole giver nok en 3-aarig Uddannelse, men efter $2\frac{1}{2}$ Aars Forløb kan Eleven specialisere sig, hvorimod Byens Skole først tillader Specialisering efter 3 Aars Forløb.

I 1936 skilte Byens Skole sig ud fra Maria Sjukhus. Ikke alene flyttede den bort fra Hospitalet, men den fik ogsaa sin egen Forstanderinde, som ikke har nogen som helst Forbindelse med Hospitalet.

Skolen og Hjemmet for Forskoleeleverne ligger nu i Byens Udkant og har til Huse i en Fløj af Helsingfors Tuberkulosehospital.

Elevernes Uddannelse sker efter et modificeret Bloksystem.

Fig. I.

Efter endt 4 Mdrs. Forskole fordeles Eleverne paa Byens (Kommunens) og enkelte af Statens Sygehuse. De $\frac{2}{3}$ af Eleverne kommer straks paa Maria Sjukhus og bor her i Hospitalets Elevhjem, som dog

ligger udenfor Hospitalets Terrain. Paa Maria Sjukhus faar de medicinsk og kirurgisk Pleje — samt kommer paa de forskellige Specialafdelinger. Den sidste Trediedel af Eleverne sendes til andre Hospitaler og faar Bolig paa de respektive Hospitaler.

Det er Skolens Forstanderinde, der planlægger Elevernes Turnus. Hun bestemmer, hvem der skal hvorhen, hvornaar og hvorlænge. Hospitalsforstanderinderne har intet med Elevernes Turnus at gøre, men de bærer Ansvar for, at Eleven faar sin praktiske Uddannelse.

For at blive optaget som Elev paa Byens Sygeplejeskole maa Ansøgerinden være fyldt 20 Aar — og ikke være over 30. Hun skal have Mellemskoleeksamen, dog har 36% af Ansøgerinderne Studentereksamen. De fleste Ansøgerinder henvender sig — længe før Optagelsen — paa Skolen for at faa Vejledning om, hvorledes de bedst kan dygtiggøre sig inden Antagelsen. De bliver da i stor Udstrækning raadet til at tage Haandarbejdskursus (med Henblik paa den megen Beskæftigelsesterapi paa finske Hospitaler), Madlavningskursus eller Kursus i Barnepleje. Dette er praktiske Fag, der senere kan blive til Gavn og Hjælp i Sygeplejegeringen.

Naar den unge Pige indsender sit Ansøgningsskema, maa det medfølges af Anbefalinger, Eksamensbeviser og en Tandlægeattest, Lægeattesten skrives derimod af Skolens egen Læge. Det er derfor nødvendigt, at alle Ansøgerinderne rejser til Helsingfors, dels for at faa Lægeattesten skrevet og samtidig fremstille sig personligt for Skolens Forstanderinde.

Man vil naturligvis gerne have Elever med gode Udviklingsmuligheder, og idet man giver dem en god, faglig Uddannelse, stræber man efter at opdrage Eleverne mod høje Idealer — baade fra et menneskeligt og et etisk Synspunkt.

Byens Skole modtager Elever 2 Gange aarligt i Hold paa 30. Hvert 3. Kursus afholdes paa Svensk, og de 2 andre paa finsk Sprog, fordi ca. 9% af den finske Befolkning er svensktalende. Skolens Forstanderinde antager ikke Eleverne alene, dette gøres af Skolens Direktion i Samraad med Skolens Læge. Direktionen tæller: 2 Overlæger og 1 praktiserende Læge, Forstanderinden paa Skolen, 1 Oversygeplejerske og 1 Sygehusinspektør. Man kan næppe sige, at Sygeplejerskerne er stærkt repræsenterede.

Eleven betaler 250 Kr. for de 4 Mdr.s Forskole, beregnet til Dækning af Kost og Logis. Derimod er Undervisningen vederlagsfri. Første Aars Elever faar ingen Gage, andet Aars Elever faar 5 Kr. pr. Maaned, som er beregnet til Vedligeholdelse af Uniformen, og 3. Aars Elever 35 Kr. om Maaneden. Allerede paa Forskolen medbringer hun sine egne blaa Bomuldskjoler og hvide Forklæder. Efter endt Forskole faar hun Kappe paa. Med Kappen er forbundet et ganske udmærket System, saaledes at man altid kan se, hvor langt Eleven er i sin Uddannelse: nemlig paa Antallet af de blaa Snore, hun har paa sin Kappe.

Paa Skolen har Eleverne to-Mands-Værelser, og i Thekøkkenet har hver sit lille aflaaede Skab. Foruden Vaske-, Tørre- og Strygekælder har Eleverne ogsaa et Rum til Opbevaring af snavset Tøj, saa dette ikke forefindes paa Værelserne. Der er meget rigeligt med Badeværelser og Vaskerum, da man lægger stor Vægt paa det opdragende Moment i den personlige Hygiejne, og især paa Elevernes personlige Renlighed.

Foruden Eleverne bor Forstanderinden, Viceforstanderinden og Instruktions- og sygeplejersken paa Skolen.

I Forskolen gives godt 400 Timer + Excursioner.

Naar Eleverne har opholdt sig 1 Maaned i Forskolen, gennemgaar de alle en grundig Lægeundersøgelse, som normalt gentages 1 Gang om Aaret. Ligeledes, efter 1 Maanedes Forløb, holder Skolens Forstanderinde Konference med de forskellige Lærere, hvor man drøfter Elevernes Kvalifikationer. Ved Forskolens Slutning gentages denne Konference, og det afgøres da, om Eleven er egnet til at fortsætte sin Uddannelse. Efter Forskolens Eksamen gives 14 Dages Ferie, inden Eleven begynder sin praktiske Uddannelse paa Hospitalet.

Paa Hospitalet er en Prøvetid paa 2 Maaneder, som kan forlænges i givet Tilfælde. Hverken Skolens eller Hospitalets Forstanderinde kan afskedige Eleven, selvom de finder hende uegnet til Gerningen. Ligesaa vel som Skolens Direktion antager Eleverne, maa denne ogsaa afskedige disse.

Straks, naar Eleven paabegynder Forskolen, faar hun udleveret en Studiebog, som følger hende gennem hele Uddannelsen. Heri indføres Vægtkurve, Sygedage og Lægeundersøgelsernes Resultat. Desuden hendes Nattevagter og Dagttjenester paa de respektive Afdelinger. I Bogen afmærkes, hvad hun har set af Behandlinger og selv udført af disse. Hver Gang Eleven besøger Skolens Forstanderinde, maa hun medbringe sin Studiebog til Gennemsyn.

I Elevens første Aar faar hun 20 Skoletimer — sideløbende med Afdelingstjenesten. I andet Aar gives 1 Maanedes Læsekursus paa Skolen, hvor hun tager Ophold den Maaned. Timeantallet i denne Læsemaaned er paa 141 Timer, og hvert Fag afsluttes med Eksamen. Naar Læsekursuset i Begyndelsen af dette andet Aar er færdigt, har Eleven ogsaa afsluttet sin teoretiske Uddannelse — med Undtagelse af nogle enkelte Forelæsninger i Uddannelsens 3. Aar.

Der er stor Tilfredshed med denne Form for modificeret Bloksystem, baade fra Skolens, Elevernes og Hospitalernes Side.

Eleverne faar en stor, alsidig, praktisk Uddannelse, da de foruden deres med. og kir. Pleje kommer paa saa godt som alle Specialafdelinger.

Dog sendes Eleverne ikke paa Øre- Hals-, og Næseafdeling, da Erfaringen viser, at de her i særlig Grad er udsat for Infection. Som profylaktisk Behandling faar alle Elever paa Maria Sjukhus Levertran 3 × daglig i Vintermaanederne.

Fig. II.

	1. Maaned	»	»	»	»	»
	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Forskole.....						
Med. Afd. *)						
Kir. Afd. *) + Opr.st.						
Læsekursus						
Gynækologisk Afd.						
Tuberkuloseafd.						
Øjenafd.....						
Socialt Arb.						
Børneafd.....						
Epidemiafd.						
Venerisk Afd.....						
Sindssygehosp.						
Ferier						
Forskelligt						

*) Inclusive Poliklinik.

Paa Maria Sjukhus sendes Eleverne 2 Uger paa Hjemmebesøg med en af Hospitalets egne Social- og Hjemmesygeplejersker. Disse to Arbejdsfelter er forenet i een Person, og er et specielt Arbejde, som Frk. Aaberg har oparbejdet paa Maria Sjukhus, men som jeg ikke her kan komme nærmere ind paa.

Eleven faar Vidnesbyrd fra hver Afdeling, hun har været paa, og hun skal sammen med Afdelingssygeplejersken signere disse Vidnesbyrd, som afleveres til Hospitalets Forstanderinde og derfra indsendes til Skolen.

Paa Maria Sjukhus lægges der overordentlig stor Vægt paa Elevernes Undervisning paa Afdelingen. Ved den daglige Gerning, som f. Eks. Sengeredning, arbejder den yngste Elev altid sammen med Afdelingssygepl. el. ældste Assistent. Det overholdes strengt, at hver Elev har sine egne faste Patienter at passe — og passe helt.

Efter endt daglig Stuegang, hvor alle Elever selvfølgelig gaar med, gives Rapport. Det vil sige: Afdelingssygeplejersken samler alle sine Elever en halv Times Tid, og de gennemgaar da hver især deres egne Ptt., Sygdommen og Behandlingen. Afdelingssygeplejersken forklarer Ordinationer, der er givet under Stuegang, Princippet og Formaalet

med disse. Ligeledes stiller hun Eleverne Spørgsmaal i alm. Sygepleje »Hvordan gives et Sengebåd?» o. s. v. Eleverne skal holdes for Øje, at den daglige Pleje af Pt. mindst er ligesaa vigtig som Sygdommens Behandling.

Eleven vaager ikke det første halve Aar, hun er paa Hospitalet, og maa kun have 3 Maaneders Nattevagt i hele sin Elevtid.

Efter Elevtiden kan der gives et udmærket lærerigt 6 Mdrs. Supplement for de Elever, der ønsker at være Afdelingssygeplejerskens Assistent. Den unge Sygeplejerske sættes ind i Afdelingssygepl.s Arbejde — og afløser hende — selv om der er en ældre Assistent paa Afdelingen.

Efter den 3-aarige Uddannelse kan Eleven specialisere sig i en af Sygeplejens mange Grene. Nogle uddanner sig til Sundhedsplejersker, andre til Social- og Hjemmesygepl., og en Del gaar Laboratorievejen.

Der er ogsaa i Finland Ønsker fremme om en højere Fortsættelsesundervisning, med Henblik paa Uddannelsen af kommende Sygeplejerskepædagoger. Staten holder dog hvert Aar et 3 Maaneders pædagogisk Kursus, som er meget søgt, især af Afdelingssygeplejerskerne, der jo har Undervisningen af Eleverne paa Afdelingen.

Man kan sige baade for og imod den finske Sygeplejeuddannelse — men et er sikkert, at vi her i Danmark kan lære en hel Del af Finland. Eleven faar en alsidig Uddannelse, hun faar ikke alene Indblik i Patientens Sygdomsbillede, men lærer Pt. at kende ogsaa fra den sociale Side. Foruden den gode, teoretiske Uddannelse faar hun en aldeles glimrende Undervisning paa Afdelingen.

Da jeg sidste Vinter besøgte Helsingfors, syslede man med Planer om et nyt, mægtigt Sygehus, som Staten og Kommunen i Forening skulde bygge. Naar Centralisationen af Hospitalerne paa denne Maade bliver virkeliggjort, kommer Sygeplejeuddannelsen til at profitere heraf.

Man kan da faa en Skole i Ordets rette Forstand, idet Skolen faar sit Stæde paa et Hospital, hvor alle de forskellige Discipliner bliver samlede, et Hospital, som kan tjene som Undervisningsanstalt, og hvor der bliver Plads til Skolelokaliteter og Elevboliger under samme Tag.

Man var allerede begyndt paa Opførelsen af Sygeplejerskeboligen, som skulde staa færdig i 1940, da den skulde huse Olympiadens Administrationskontor.

Nu er der svære Tider i Finland, og man har meget alvorligt at tænke paa og store Opgaver at koncentrere sig om. — Ingen ved, om de gamle Planer og Ønsker bliver opfyldt — det, og saa meget andet afhænger af Fremtiden.

Johanne Kirstine Møller.

Fra Bispebjerg Hospitals Afdeling A.

Om Kæbedeformiteter.

Af Jens Foged.

Ved Dansk Sygeplejersaads Efteraarskursus for Operationssygeplejersker
holdt Professor *Jens Foged* følgende interessante Foredrag: (*Red.*)

(Sluttet).

Opistognatien (Mikrognati). Overkæben er her abnormt lille, ligesom forkortet, saaledes at Underkæben kommer til at synes for stor, og Udseendet kan simulere Progeni, Underbid. Lidelsen er imidlertid lokaliseret til Overkæben; Underkæben er normal. Overkæbens Alveolarbue er for lille i alle Dimensioner. Tænderne staar uregelmæssigt,

Opistognati (efter Sonntag og Rosenthal).

fortil ude af Kontakt med Undermundens, hvis Fortænder ofte er bøjet bagud. Overlæben er stram og kort. Underlæben fyldig, prominende. Næsen synes tilbagetrukket, Profilen afladet (NB! Ofte Følge af Ganespalte).

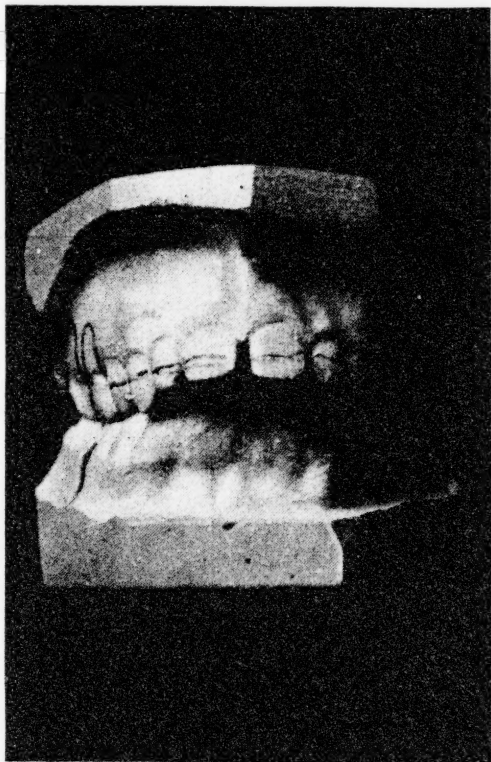
Den operative Behandling foregaar efter samme Principper som omtalt for Progeni, altsaa ved Indgreb, der tilsigter at formindske Underkæben, saaledes at dens Størrelsesforhold afpasses efter Overkæbens. Tandarkaderne kommer i Okklusion, og Ansigtsformen gøres mere harmonisk. Det Indgreb, der bliver Tale om, er altsaa i Reglen dobbeltsidig Osteotomi paa Ramus mandibulae. Sagen er, at Indgreb, der tilstræber at mobilisere og protrahere Overkæben er vanskelige og farlige.

Prognati (Overbid) er den hyppigste af alle Kæbedeformiteter, og den optræder i mange forskellige Variationer.

Den fysiologiske Form, saakaldt bimaxillær Prognati, hvor baade Over- og Underkæbe er for store, kender De fra visse Racer, f. Eks.

Negre og de gamle Ægyptere. Disse giver ingen Symptomer og kræver ingen Behandling. Anderledes med den pathologiske Prognati. Her er Underkæben normal, og Tænderne staar normalt, maaske dog rettet lidt fremad, opad, stilende mod Overmundens.

Disse Patienters Udseende er Dem sikkert velbekendt. Overkæben springer stærkt frem, Tænderne staar mere eller mindre vandret, rettet

Gipsmodel af Dreng med Prognati (B. B. H. Afd. A).

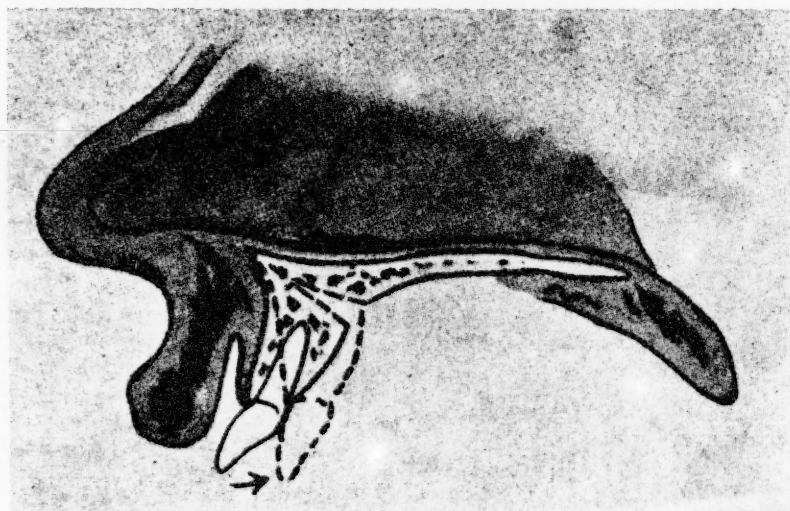
fremad, spec. i Frontregionen og berører ikke Antagonisterne i Undermundens. Disse bider op bagved Overmundstænderne og kan fremkalde Tryksaar (Decubitus) her.

Kirurgisk Behandling. Overbid er ikke noget taknemligt Objekt for operativ Terapi. Der foreligger i Reglen en Tværforsnævring af Overkæben med høj Gane, evnt. V-formig, saadan at Tænderne staar med store Interdentalrum, evnt. foreligger andre Tandstillingsanomalier, Proc. alveolaris er lang — alt sammen Forhold som et groft kirurgisk Indgreb alene vanskeligt kan korrigere. Konservativ Behandling maa først og fremmest institueres, men som Supplement hertil vindes tidsmæssigt meget ved et egnet blodigt Indgreb.

Jeg skal kort nævne de Metoder, der staar til Raadighed:

1) Man begynder i Reglen med saa simpelt et Indgreb som Extraction af I Præmolar eller Hjørnetand paa begge Sider i Overmundens. Herefter er Korrektion af Tænderne lettere at iværksætte.

2) Blandt en Række operative Metoder forekommer den af *Cohn-Stock*, senere af den kendte tyske Kæbekirurg *Wassmund* modificerede, mig at foretrække. Teknikken er i korte Træk: I Præmolar fjernes paa begge Sider. Der foretages en kileformet Osteotomi af Proc. alveolaris, og i Fortsættelse heraf en Osteotomi paa tværs af den haarde Gane tæt bagved Processus alveolaris. Den forreste Del af Maxillen er nu kun

Cohn-Stocks Operation for Prognati (efter Wassmund).

fixeret af Septum nasi og kan — evt. efter Gennemmejsling af denne — let trykkes bagud. Dette er ogsaa Hensigten, men man venter dog hermed, indtil Bløddelssaaret er lægt. Paa dette Tidspunkt er Callusvævet saa blødt, at man ved Hjælp af Bøjler og andre ortodonte Remedier let kan føre Fragmentet bagud.

Opistogeni (Mikrogeni), den mandibulære Retraktion, den for lidt udviklede Underkæbe, danner Modsætningen til Progeni. Aarsagen er hyppigt Lidelser i eller omkring Kæbeledet: Anchylose, Fractur af Collum mandibulae. Der findes selvfølgelig, som for de øvrige Deformiteters Vedkommende mange forskellige Grader af Lidelsen fra særdeles prægnante til ganske lette og jævne Overgange herimellem. De middelsvære og svære Deformiteter karakteriseres af det kosmetisk uheldige Udseende, hvor der bliver Tale om det saakaldte Fugleansigt. Selv i Profil kendetegnes dette af den fremspringende Næse og Overkæbe, kontrasterende mod det lille Underansigt, Underkæben er lille i alle Dimensioner. Kæbevinklen abnormt lille, maaske kun 90° mod det normale 125° . I de grælleste Tilfælde kan det se ud, som om hele Underkæben mangler. I alle Tilfælde er Hagepartiet stærkt retraheret. Profilbilledet fra Overlæben til Halsen viser en ret Linie gaaende bagud nedad.

Fortænderne i Undermundten staar i Reglen rettet skraat fremad-

Røntgenfotografi af Opisthognathia (B. B. H. Afd. A).

opad, stilende mod at naa Overmundens. Processus alveolaris er kippet fremover.

Ved de arthrogene Former er der ofte hel eller delvis Anchylose med ophævet eller nedsat Bevægelse i Kæbeledet. Røntgenologisk er Mandiblen lille, evnt. kalkfattig, med lille Kæbevinkel. Kæbeledsspalten evnt. udslettet. Capitulum mandibulae maaske deformeret, evnt. ossøst forbundet med Fossa mandibularis. Ramus mandibulae kort. Evt. findes Uregelmæssigheder i Corpus mandibulae efter afløbne Processer. Protuberantia mentalis staar spidst frem, Symfysis mandibulae er ikke som sædvanlig afrundet, men spids v-formig. Alt i alt er det en overordentlig invaliderende Lidelse, som det gælder om at behandle tidligst muligt, men det maa siges, at Behandlingen er yderst vanskelig, langt besværligere end Progeni. Det er altid vanskeligere at forlænge en Knogle end at forkorte den.

Letttest er det, hvis det kun drejer sig om en kosmetisk Gene p. Gr. a. det retraherede Hageparti. I saa Fald er Fremgangsmaaden den, at man foretager en fri Knogletransplantation til Hagepartiet lige foran Symfysis mandibulae. Knoglespangen kan hentes fra Crista iliaca eller Costae og tilpasses til det frilagte Mandibelafsnit.

Foreligger en en- eller dobbeltsidig Anchylose i Kæbeledet, maa man først og fremmest tilsigte at mobilisere disse ved Resection og Arthroplastik. Jo tidligere dette sker, inden Kæbens Vækst er afsluttet, jo bedre. Videre Kæbeatrofi undgaas da maaske.

Behandlingen maa understøttes af progressiv Kæbedilatation, Behandling af Muskulatur ad fysiurgisk Vej; ad ortodontisk Vej søger man at trække Underkæben frem med intermaxillært Gummitræk og evt. extraoral Apparat (f. Eks. a. m. Faltin).

Er Kæbeforkortningen for stor eller Pt. saa gammel, at Ledmobilisation ikke kan ventes efterfulgt af Kæbevækst, maa man gribe til Operation, der tilsigter at forlænge Underkæben paa anden Vis. Der er angivet en Række forskellige Metoder hertil.

Af største Betydning er det at være klar over og tage Hensyn til, om der foreligger Anchylose i det ene eller begge Kæbeled. Hvis dette er Tilfældet, er ethvert Indgreb, der ikke samtidig tilsigter, at skaffe Bevægelser her eller længere ned paa Ramus mandibulae, ganske nytteløst i funktionel Henseende.

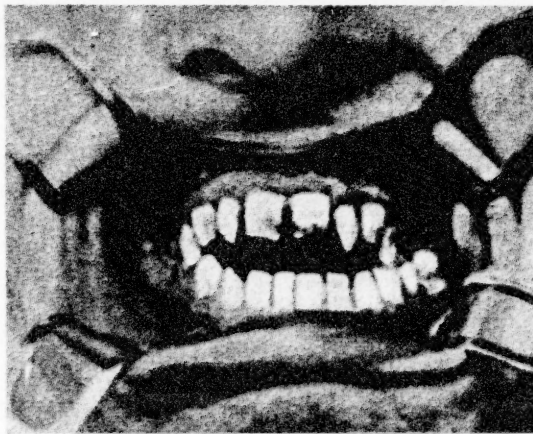
Er der blot en ringe Bevægelighed i Kæbeledene, forekommer det mig, at det fordelagtigste Indgreb maa være en Osteotomi paa Ramus lige som ved Progeni, derefter Fremtrækning af nederste Fragment og Dækning af Defekten ved Osteoplastik.

Er der fuldstændig ossøs Anchylose i Kæbeledet, maa man forsøge en osteoplastisk Resection og Arthroplastik paa Ramus, men Prognosen er ikke god.

Jeg skal afslutte Forelæsningsen med at omtale det aabne Bid og dens kirurgiske Behandling.

Det gælder om at afgøre, hvor Deformiteten er lokaliseret — i Over- eller Undermund.

Ved Deformitet i Overmunden kan Forholdet være saaledes, at kun Frontdelen af Kæben ikke naar tilstrækkeligt caudalt; der er Okklusion

Aabent Bid (efter Wassmund).

mellem Tænderne bagtil, men ikke fortil, hvor Fortænderne staar for højt. Forreste Del af Overkæben synes drejet opad om en Tværakse.

I Underkæben kan Deformiteten fremkaldes af en for stor Angulær-vinkel, eller det kan dreje sig om en partiel, distal Synkning af forreste Underkæbeafsnit. Ofte er det Kombination af Deformitet i Over- og Underkæbe, der betinger Misdannelsen.

Et evnt. operativt Indgreb maa tilsigte at være saa simpelt og enkelt som muligt.

Er Deformiteten lokaliseret i Overmunden kan man foretage en partiel Mobilisation af Overkæben, tilstræbende en Forlængelse af den hypoplastiske forreste Del af Maxillen.

Indgrebet bestaar i en Osteotomi af Processus alveolaris og haarde Gane, evnt. Septum nasi ganske som beskrevet ved Prognati. Fracturen fixeres med Bøjler, og 14 Dage senere begynder man en Extention fremefter ved Hjælp af Gummiligatur til Underkæben.

Ved stærke Deformiteter kan der — omend sjældent — være Indication for total Mobilisation af Overkæben, et stort og ret heroisk Indgreb.

Behandling af aabent Bid, fortrinsvis lokaliseret til Underkæben, foregaar praktisk talt efter samme Princip som nævnt for Progeni og Mikrogeni.

Af særlige Indgreb skal nævnes den af *Wassmund* anbefalede ufuldstændige Osteotomi paa Collum mandibulae, hvorefter der kommer tilstrækkeligt Løshed til, at man med Tryk paa Hagepartiet kan fremkalde en Infraktion af Collum. Hagepartiet kan da skydes opad og fixeres til Overkæben. — Ogsaa Osteotomi fortil paa Corpus kan anvendes.

Hermed skal jeg slutte, idet jeg haaber at have givet Dem en forstaaelig og nogenlunde udtømmende Oversigt over de vigtigste Kæbe-deformiteter og deres kirurgiske Behandling.

Ambulancen til Finland.

Sygeplejerskerne omfatter Sagen med stor Sympati.

Tanken om at sende en dansk Ambulance til Finland synes at have vundet stor Sympati blandt de danske Sygeplejersker. En Mængde Sygeplejersker stillede sig straks til Raadighed, og det Antal Sygeplejersker, der skal følge Ambulancen, er forlængst udtaget.

At det heller ikke skorter paa god Villie til at yde økonomisk Støtte fremgaar bl. a. af, at man ved et Medlemsmøde i Odense d. 7. December blandt de tilstedeværende Medlemmer indsamlede 170 Kr.

Personalia.

Sygeplejerske *Esther Petersen*, uddannet paa Københavns Amtssygehus F., Privatsygeplejerske ved D. S. R.s Sygeplejebureau Madvigs Allé i ni Aar, er fra 1. Januar 1940 ansat som Plejemoder paa Kystsanatoriet, Fakse Ladeplads.

Møder.

Julesammenkomst.

Sygeplejerskerne ved Bureauet, Sjællandsgade 69, bedes erindre vor Julesammenkomst Lørdag den 16. December Kl. 20 i Klublokalet, Fensmarkgade 1.

Af Hensyn til Kaffen bedes man melde sig til Bureauet inden Lørdag den 16. Kl. 10.

Alle er velkommen!

Else Kaltoft.

Fra Kredsene.

D. S. R.s Kreds for Bornholms Amt.

Ved det ordinære Kredsmøde i Januar afgaar:

Socialtarbejdende Sygeplejerske *Alexandra Petersen*, kan ikke genvælges.
Hospitalssygeplejerske *Lenita Holm*, kan ikke genvælges.

Alle Suppleanter afgaar og kan genvælges.

Forslag til nye Kandidater bedes indsendt inden 20. December.

Marie Seeger.

D. S. R.s Kreds for Maribo Amt.

Vi gør opmærksom paa, at ved det forestaaende Valg i Maribo Amt er det følgende to Medlemmer af Kredsbestyrelsen, som afgaar: Afdelingssygeplejerske *Ravnkilde Hvid*, Maribo Sygehus, som er gaaet ind som Suppleant for Oversygeplejerske *Kathrine Hansen* Nakskov, *Ravnkilde Hvid* kan ikke genvælges. Endvidere afgaar Oversygeplejerske *Eleonora Jensen*, Nykøbing, som er villig til Genvalg.

Suppleanterne: Oversygeplejerske *Marie Poulsen*, Stubbekøbing, Sygeplejerske *Lilly Rasmussen*, Nakskov. Hjemmesygeplejerske *Johanne Rasmussen*, Utterslev pr. Kastager, er alle villig til Genvalg. Medens Plejemoder *Marguerit Vingaa*, Rødbygaard ikke ønsker Genvalg. Se iøvrigt Tidsskriftet Nr. 49.

D. S. R.s Kreds for Tønder Amt.

Kredsens Medlemmer opfordres til at indsende Forslag til Valg af nye Kandidater til det ordinære Medlemsmøde i Januar.

Af Bestyrelsen afgaar:

Hjemmesygeplejerske *Anna Rasmussen*, Bredebro. (ønsker ikke Genvalg)

Hospitalssygeplejerske Søster *Anna Johansen*, Tønder. (ønsker ikke Genvalg)

Alle Suppleanter skal afgaa, men kan genvælges. Man maa kun opstille Kandidater af samme Kategori, som man selv tilhører. Medlemsnummer i Dansk Sygeplejeraad, Navn og Adresse maa opgives baade paa Kandidat og Stiller.

Søster Anna Johansen.

Annoncer.

Stillingen som Hjemmesygeplejerske for **Vridsted Fly Sygekasse** (Viborg Amt) er ledig fra 1. Januar 1940. Grundløn 1800 Kr. aarlig stigende med 200 Kr. hvert tredje Aar indtil 2400 Kr. + 100 Kr. til Befordringsgodtgørelse. Mdl. af Ctf. Pladsen er meget selvstændig. Evt. Ansøgere bedes henvende sig til Tr. Hansen, Trevad pr. Skive.

Jelstrup Sogns Sygeplejeforening (Hjørring Amt), søger herved en fuldt uddannet Sygeplejerske til 1. eller 15. December. Løn 1600 Kr. samt 50 Kr. til Cykle, 50 Kr. til Brændsel, fri Bolig. Medlem af Ctf. og samarbejder med Sygekassen. Ansøgning med Anbefaling sendes til Gaardejer Severin Olesen, Hundeleve pr. Gjelstrup.

Fruering-Vitved Kommunes Sygeplejeforening (Aarhus Amt) i Samarbejde med Sygekassen og Kommunen søger til 1. Jan. 1940 eller senere en fuldt uddannet Sygeplejerske. Løn 1450 Kr. aarligt + 75 Kr. til Cykle, 30 Kr. til Sygekassen + Lys og Vand og fri Bolig. Eget nyt Hus med Have. Foreningen er Medlem af Centraf. Ansøgning med Anbefalinger bedes sendt til Grd. Holger Frisgaard, Virring pr. Skanderborg.

NB. Pladsen er ledig paa Grund af Sygdom.

Rødby Sygehus

søger 1 Sygeplejeassistent 1. Januar 1940. Løn efter D. S. R.s Regulativ. Pension kan ordnes. Beklædningsgodtgørelse. Ansøgninger med Afskrift af Anbefalinger, stilet til Sygehusudvalget, sendes til Sygehuset.

Amtssygehuset, Lemvig.

Stilling som Vikarassistent er ledig til 1. Januar, eller senere. Lønnes efter D. S. R.s Lønregulativ.

Ansøgning sendes til Oversygeplejersken.

Sygeplejeassistent antages den 1. Januar eller senere. **Amts- og Bysygehuset Bogense.** Løn efter det nye Lønregulativ. Ingen Pensionsordning. Ansøgning med udførlige Oplysninger bedes sendt til Oversygeplejersken.

Aakirkeby Sygehus.

Grundet paa Sygdom hos den antagne Assistent, er Stillingen som saadan atter ledig til Tiltrædelse snarest. Løn efter D. S. R.s Regulativ og Pensionsber. Ansøgning tilsendes Sygehuset.

Faxe Sygehus.

Vikarassistent søges straks til Epidemiafd. Løn efter Overenskomsten med D. S. R. Henvendelse til Oversygeplejersken.

Sygeplejeassistent,

med Interesse for Operationsstue, søges 1. Januar. Løn efter det nye Lønregulativ. Pension efter Aftale.

Ansøgning sendes til Sygehuslægen, **Saxkjøbing Sygehus.**

Amtssygehuset i Herning.

Fra 1. Jan. 1940 evt. senere bliver en Stilling som Afdelingssygeplejerske ledig paa medicinsk Afdeling.

Stillingen er pensionsberettiget og lønnet efter D. S. R.s Regulativ.

Ansøgning fremsendes snarest til Sygehusets Kontor.

Til 1. Marts 1940 bliver en Stilling som Laboratorieassistent ledig paa medicinsk Afdeling.

Stillingen er p. T. ikke pensionsberettiget, men lønnes som Assistent efter D. S. R.s Regulativ.

Ansøgning fremsendes inden 1. Jan. til Sygehusets Kontor.

2 Stillinger som Vikarassistent ved **Sygeplejen ved Sundby Hospitals Børneafdeling** bliver at besætte pr. 1. Januar 1940. Ansættelsen sker for et Tidsrum af 1 Aar med Mulighed for Forlængelse i indtil 2 Aar, saaledes at den samlede Funktionstid højst kan blive 3 Aar. Lønnen udgør for Tiden 2.506 Kr. aarlig. For fri Station fradrages det normerede Beløb. Der findes ikke Bolig, men i Stedet ydes Boliggodtgørelse i Henhold til de gældende Regler (780 Kr. aarlig). Ansøgerne maa have speciel Uddannelse i Børne- og epidemisk Pleje. Ansøgninger, indeholdende Oplysninger om Vedkommendes Uddannelse, indsendes til Hospitalsdirektøren, Kommunehospitalet, senest den 20. December 1939.

Ved **Københavns Amts Sygehus i Gentofte** vil der i Løbet af Foråret blive nogle Stillinger ledige som Vikarassistent, deraf 1 paa Operationsstuen. Gagen er det første Aar 110 Kr. andet Aar 115 Kr. og tredje Aar 120 Kr. + fri Station og Tjenestedragt. Ansøgningen bedes tilsendt Forstanderinden.

Nakskov Sygehus.

Til 1. Marts bliver en Stilling som Sygeplejeassistent ledig. Løn efter Overenskomst mellem D. S. R. og S. F. D. Godtgørelse for Tjenestedragt 60 Kr., Boliggodtgørelse 420 Kr. aarlig. Pensionsordning med 5 % Fradrag. Ansøgning stilet til Sygehusbestyrelsen indsendes til Overlægen inden 20. Decbr.

2 Sygeplejerskeassistenter

kan faa Plads ved Vejle Amts og Bys Sygehus. 1 ved kirurgisk Kvindeafdeling fra 1. Februar 1940. 1 ved kirurgisk Mandsafdeling fra 1. Marts 1940. Løn efter Regulativet + 50 Kr. aarlig til Beklædning. Og med Pensionsret. Ansøgning kan sendes til Sygehusets Kontor.

Afløsningssygeplejersker.

Ved Østifternes Aandssvageanstalt, Ebberødgaard pr. Birkerød, er 2 Stillinger som Afløsnings-Sygeplejersker ledige fra 1. Januar eller 1. Februar 1940.

Løn 1800 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 150 Kr. til 2550 Kr. samt Reguleringstillæg efter Statens Regler og fri Tjenestedragt.

Til Pensionsfonden afkortes 5 % af Grundløn og Alderstillelæg. For fri Station m. v. fradrages for Tiden 864 Kr. aarlig.

Ansættes vedkommende som Aspirant, kommer den for Aspiranter gældende Løn til Anvendelse. Der tillægges uddannede Sygeplejersker med efterfølgende Tjeneste andetsteds indtil 3 Aars Lønningsanciennitet, ogsaa for saa vidt angaar Beregningen af Vederlaget i Aspiranttiden.

Ansøgning med Oplysning om Alder, Uddannelse, tidligere Ansættelser o.s.v. og med bekræftet Afskrift af Anbefalinger stiles til Bestyrelsen for Østifternes Aandssvageanstalt og indsendes inden den 26. December d. A. til Overlægen, Ebberødgaard pr. Birkerød.

Mindre, møbl. Gadeværelse, 28 Kr., til Leje hos enlig Dame. Rosenvængets Allé. Sikrest mellem 14—16. Øbr. 6406.

Ved Gl. Kongevej-Bülowsvej: For 2 Privatsygepl., Søkende el. Kammerater, 2 solrige, sammenhængende Værelser, nydeligt møbleret, alle Bekvemmeligheder. Eva 2479 x før Kl. 13.

Københavnske Bagermestres nye Rugbrødsfabrik

Maltet Rugbrød

Anbefales af Læger.

Hos „Gösta“

Kjølesalonen i Tagensbo, faar De den helt rigtige Kjole til Julen.

40 Modelkjoler realiseres billigt.

Jeg modtager ogsaa eget Stof til Forarbejdning.

Frimstervej 361. Telefon Taga 7414 u.

Frisørsalonen

Vester Gl. Kongevej 135 B
37 49 LILLY RAMTUNG

Sygeplejersker 10 %

Boligmontering

„hos Wulff“

Købmagergade 9

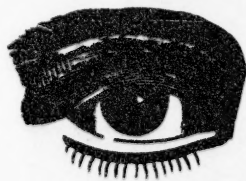
Sygeplejersker sædvanlig Rabat

Frederiksberg Sygehjem

Forhaabningholmsalle 49 Eva 1697

Syge- og Plejehjem for kroniske og svage

Patienter modtages direkte fra Hospitalerne.

D. A. Paludan
OPTIK

Clemensbro
Aarhus Tlf. 944

Bandagist N. DITLEV

Etablissement og Klinik for alle Arter kunstige Lemmer og Bandager. - Aluminiums-Indlæg for Plafodede. - Anbefalet af Læger og Invalidforsikringsraadet.

VESTERGADE 32 - RANDERS

Telefon 1189.

GL. SKOVRIDERGAARD,

Kuranstalt for fysisk og diætisk Behandling. Ligger ved de store Skove omkring Silkeborgseerne. Aabent hele Aaret. Medicinske Sygdomme. Rekonvalescens. Bade. Massage. Elektroterapi. Diatermi. Finsanlys.

Diæt.

Tlf. Silkeborg 514 og 515. Prospekt tilsendes.

Overlæge: V. STARCKE. Tlf. 156.

Kons.: Vestergade 2. Kl. 12/4—3.

MALT extraktøl saft fra EVERS

C. R. EVERS & Co. N. Fasanvej 101, Kbh. F.
Telefon: 32 82 (3 Ledn.) Grundlagt 1867.

*Er styrkende og
nærende!*

Grundlagt 1838

**CAMILLUS NYROPS ETABL.
NYROP OG MAAG ^{A/s}**

Købmagergade 43 København K.

Telegram-Adresse: »KIRURGI«
Telefon 768 - 10028

Sygeplejeartikler

*Forbindstoffer — Bandager af eget Fabrikat
Børnepleje-, Syge og Hygiejneartikler*

! Gulvtæpper
Gulvløbere
Divantæpper
Forliggere **!**

Alle Arter moderne Gardiner

Ny Special-Afdeling for
MODERNE MØBLER

Det største Udvalg — De billigste Priser.

Kjøbenhavns Tæppelager

Frederiksborggade 34
ved Farimagsgade

Danmarks ældste Møbefirma.

P. A. NIELSEN & Co.s EFTF.

Møbler

Sygeplejersker Rabat. Konto oprettes.

Skindergade 28-32. Tlf.: 829-14829